

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΚΥΘΡΕΩΤΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΙΘ΄ ΑΙΩΝΑ - ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ Κ΄

Του Δρα ΠΕΤΡΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Αξιόλογες πληροφορίες από την Κυθρέα και οικονομικές πληροφορίες από διάφορα ελληνοκυπριακά και τουρκοκυπριακά χωριά (Κυθρέα, Κνώδαρα, Κοφίνου, Τζιάος κ.α.) περιέχονται σε ανέκδοτο ημερολόγιο του Νικόλαου Αντωνιάδη από την Κυθρέα, που μου παρέδωσε - δες Πληροφοριακό Δελτίο Γ.Τ.Π. 314/83 της 21ης/7/1983 - ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης κ. Στ. Συκαλλίδης.

Ο Ν. Αντωνιάδης - που διατέλεσε μεμούρης (δεκατιστής) στα πρώτα χρόνια της Αγγλοκρατίας, υπήρξε απόφοιτος δημοτικού και πέθανε στα 1922 - παρέχει στοιχεία που ενδιαφέρουν την αγροτική βασικά οικονομία, καθώς και πληροφορίες από την κοινωνική δομή της Κυθρέας.

Το ημερολόγιο (διαστάσεων 0.12x0.18) είναι γραμμένο σε καλλιγράμμη, στρογγυλή γραφή, τόσο με μελάνι μαύρο και ιώδες (βυσινί) όσο και με το μολύβι, αρχίζει από τον Απρίλη του 1883 και τελειώνει στα 1922 (ημερομηνία του θανάτου του), συνεχίζεται δε υστερότερα μέχρι το 1938 από τη σύζυγο του και απογόνους του.

Φωτοαντίγραφα του ημερολογίου παρέδωσα στο διευθυντή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών κ. Κ.Π. Κύρρη και στο διευθυντή της βιβλιοθήκης του Υπουργείου Παιδείας κ. Χατζήκκο.

Συγκεκριμένα αναφέρονται τιμές αγοραπωλησίας ζώων στα 1883. Η νομισματική μονάδα είναι το γρόσι.

Στη σελίδα, που μεταγενέστερα αριθμήθηκε ως 6, π.χ., διαβάζουμε πως: για «εν αρνιον, γρ. (=γρόσια) 122, εν έτερον Γρ. 140, έτη (sic) εν έτερον 135, έτη (sic) εν έτερον 182». Ανάλογες τιμές αγοράς ζώων, από τα «Κνόβαρα», καταχωρίζονται στην ίδια σελίδα.

Παράλληλα στα 1914 (και στη σελίδα 14 του χ/φου) υπάρχουν πληροφορίες για άλλα προϊόντα. Συγκεκριμένα - διατηρούμε ορθογραφία και σύνταξη αναλλοίωτη - αναφέρεται:

« Έδοσα εις τον ίδιον ελαίας οκ. 5 προς γρ. 4.20 φέρουν γρ. 22.20· έλαβα 7 οκ. αλεύθρην 15 30· 2 οκ. ψουμιά γρ. 4· σέλλινα 0.20· 1 σχινη γ. 4».

Σ' άλλες σελίδες, υπάρχουν τιμές άλλων προϊόντων όπως για παράδειγμα: «για 100 δρ.

Λάδην 3.20· για καλάμια - που δεν αναφέρεται όμως η ποσότητα της τους - γρ. 18».

Πιο αξιοσημείωτα όμως είναι τα όσα αναφέρονται στην περίοδο 1878-1883 (μιας και οι συναφείς πληροφορίες που έχουμε είναι πολύ ελλιπείς), όπου σε διάφορες σελίδες του χ/φου αναφέρονται πρόσθετες πληροφορίες: «1882 έδοσα, τον βοσκόν όπου βλέπει τα πρόβατα μου γρ. 9 και του πατέρα του 23».

Επίσης αναγράφονται πως: «Μαΐου 18 (1883), τρία σελίνια (έδωσα) εις τον γάμον του Κοστη» ενώ για ένα «μυρη του χίρου (γρ) 4». Αλλού διαβάζουμε πως:

20 Δεκεμβρίου 1882 «εδάνισα τον Θεμιστοκλην γρ. 182» και στις 4 Φεβρουαρίου 1883 τον «Παναγη λεμονωφά (γρ) 364».

Για άλλα στοιχεία που παρέχει το ημερολόγιο ενδεχόμενα να επανέλθουμε.

(C) Δούρα 1883.	
Βου Άρνια Αγοράσμεναι	
Χαρτίον Αλάτος Λυφά.	
εν αρνιον γρ.	122
εν έτερον Γρ.	140.
έν έτερον	135.
έν έτερον	182.
Χαρτίον Κινόβαρα.	379.
εν έτερον εν αρνιον Γρ.	105.
εν έτερον	140.
εν έτερον	105 1/2
εν έτερον	115.
Αγία ελαρα	200.
εν έτερον	127.
εν έτερον	140.
έν Αρνιωμα σιν	1135 1/2
Δια με σούλα γρ.	1715 1/2
	1716 1/2
Από ελαρα γρ	62 29
	1779